

Kålmad pekke.

Adama paardni pirra.

The taste mangela haddai Eva nuullen, ja pjebmäi pardnew, kän namma lei Kaidna. Ja Eva jatti: Munji lä rägatuwwum Herra ålmai. Taste mangela pjebmäi sän nobbew pardnew; tann namma lei Abel. Ja Abel haddai reinohejen, walla Kaidna haddai peldålmä. Ja tatt haddai muttem peiri mangel, jutte Kaidna waddi Jubmel väärroit äädnamma haddoist, ja Abel kis väärroti puoremusaw äloftis. Ja Jubmel liikkui Abeli ja Alde väärroi; walla Kaidnai ja so waddaltakaita Jubmel i liikkum.

The Kaidna märatowai harbmatit wieshas, (taina ko Jubmel tasa puorebut liikkui). Ja Jubmel jatti Kaidnai: mannes tän märatowah? Ja mai-nas to muodto ruopsotowa? Jkos lä näu? Jus tän läh läije, the läh tän kitolis; walla jus tän ihlä läije, the suddo i åro sieddo ikä tjebos (tosun). Ele paaja pan suddow eetjadt pajela åiwwen, haddat; walla tjuodtjo woste. The Kaidna hääläi wieshanis. Ja tatt haddai, ko sää leika ulkon haljon, the Kaidna waliti wieshas Abelaw, ja tsaabmi so laarkas. The Jubmel jatti Kaidnai: kannes lä to wiesha Abel? The wasteti Kaidna: inmon tiete; the kos mon kallaw wiesham kattit? The jatti Jubmel Kaidnai: maites tän läh taklam? Wieladt warra tjuwo mo lusa äädnamisti. Ja karrotum lähkes tän äädnamann, kütte rapai njalmes, ja tuostoti wieladt waraw to kietai siste. Ja ko tän äädnamaw pargah, i kalka tatt quuoddet tunji haddoit, tan milde, ko sän wäjali. Aalo tän kalkah kälgt äädnamann.

The suorgani Kaidna ja jatti: the lä mo suddo-ela harbmat wäste; i tatt maatte hatt munji anda-

gis luotujuvot. Käättja, Tän wuojetah mo udne eerita rägatem paikestam, ja mon paatterit wiertiw eerita. To tjalmi äudast, mon wiertiw kälgoaltjan haddat äädnamann, ja marje juolkehats, mi mo quuow-do pääatta, tatt tsabma mo jaamas. The jatti Jubmel sunji: i kalka aktak Kainaw käddet, ja tatt kute so kädda, tatt kalkaa ketjaw kierde haddow kierdat. Ja Jubmel pejai Kaidnai reudatusaw; äbmamis aktak kalkali so käddet. Ja the wuolgi Kaidna eerita Jubmela tjalmi äudast.

Meljad pekke.

Tålsuts Päärrasi pirra.

The taste mangela ädtjoi ain Eva pardnew, ja kättjoi taw. Seth, ja jatti: Jubmel lä pejam munji etja pardnew. Abela saijai, kärw Kaidna käddi. Ja Adam lei tjuote ja kalmäläkk jake pares, ko tatt pardne Seth, kütte lii eetjas muodok, rägatuwei. Ja Adam wiesoi ain mangel kautse tjuote jake; näu haddai äbba Adama ellem aike äutse tjuote ja kalmäläkk jake, ja sän rägadatti paardnit ja neidait. Adama pardne Seth haddai äutse tjuote ja quuakte nobbe läkkai jake, pares, äutäl ko jaami. Aktä ålmai Methusalah, (kütte lii ketjed puolwan Adamist) haddai äutse tjuote, kuttalake ja äutse jake pares, äudal ko jaami. Tan ålbma attje Henoch, wiesoi räfjo kalmätjuote, ja witta ketjed läkkai jake. Ja taina ko tatt lii taggar läfes ja Jubmelpalolats ålmai, the waaldi Jubmel so eerita, ikä hatt taste mangela wuoidnom. Methusalahi päärasamus pardne Lamech lei tjuote kautselake ja quuakte jake pares, ko tatt rägadatti

wuostas pardnew, tän namma lii Noach. Ja Samiech jatti tan pardne pirra: taat kalkah mijaw ja jatattse mijä pargon ja waiwen taan äadnuamanan, mox Herra lä karrotam.

Walla Kaina maaddost päättalin pahas ulmu manah, kuteh sääkotin ja willijin Jubmela maanait suddoi. Ja ko Jubmela maanah wuoindin ulmu maanai neidait, the tah waltotih taikum, ja nån sääkkauaddih kaikah tuinah paha pargoi. The Jubmel jatti: äh sjatt ulmuh sita paajat mo wuoiganasaw eetjasa njuolgit, taina ko sib läh ädtjelitjoh. Mon sitaw ain wadde fiji xjoute ja qwojelsäkk ipke puoretim aiken, weja tan aike sinn puoretih eetjasa.

Walla ko Jubmel wuoini, jutte ulmutja vohustak lei ila harbmät stuorak äadnuamanan, taina ko ulmutja waibmo aktan jurtagin ja mielain aine paha qwoowlui rästa; the saangarti Herra, ko Sän lii ulmuit taikam äadnuamanala. Ja Jubmel jatti: mon aikow hävavit eerita äadnuamanalde ulmuit, tan juttusikum, ja suowsaikum ja laddikum almenwogleu, jutte mon saangartaw, ko mon tait law taikum.

Vitad pekke.

Suddo tulwe pirra.

Walla Noach ädtjoi arbnow Jubmelist, tan teti ko sän lei läjes älmai ja jubmel palelats elle-måw ani, nån kultew ko sän eeli. Walla äadnuam lii äbonaka peistum Jubmela tjalmi äudän, ja väärrotakast tiewas. Ja ko Jubmel wuoini, kolte kalka ädtje lii peistam eetjas, the jatti Sän Noachi; juolle ädtje kalkaa häwanit mo äudän; jutte äadnuam

lä väärrotakast tiewas. Tantet sitaw mon tait häkletit eettia äadnاما nalde. Taka tall allasidt arkav (Stippio) pietsemuurast, kalmå tjuote stikko (alan) kulkutalkai, wittalakk stikko läbdotalkai, ja kalmälakk stikko allotalkai. Ja tän kalkah talkat tasa kalmå lanjah pahjalakkol; stikko matt ikkunaw kalkah tän pejat pajelt ja urosaw kasso; ja tän kalkah taw tarwat ulole ja siste. Jutte mon aikow paajat stuorra tjatsetulwer päättet äadnuamanala, häwätatiyat kaikkair almatjat, kai sinn hägga ja wuoiganis lä, ja kalkka, mi äadnuamanan lä, kalkaa häkkänit. Walla tuina mon sitaw talkat littow; tän kalkah matinat, arka sisä aktan aakkainadt ja paardnitadt kum ja tai aakkaium. Ja tän kalkah luonet Arkla sisä äutåw ärrasaw ja äutåw mingelasaw juolle tördaft, taist juttusist ja laddist, mah tjaatse sinn öj ele. Ja Noach takai nån ko Jubmel lii so kättjom.

Ja Jubmel jatti Noachi: tjanga Arkai tän ja äbbä to sakkä; jutte to law mon taan aiken laudnat viketibmen eetjam äudän. Ja walde faronadt ketjaw ärrasa ja ketjaw mingelasa juolle juttusist, mi pärätates lä, walla etja juttusist, makkah ählä pärätates kalkah tän waldet tässjo äutåw ärrasaw ja äutåw mingelasaw. Ja laddist alme wuolen kalkah tän ai waldet ketjaw ärrasa ja ketjaw mingelasa, wai naalle paatsa ädnuamanala. Ja tän kalkah ai waldet juokkelakan pjebmow, mi parrämisan hjetta tunji ja taita. Jutte mon aikow ketjaw peiwe taste mangel raassjottit äadnuamanala neljäslakk peime ja neljäslakk ija, ja hävavit eerita kalkka, mi wuoigna, ädnuamanala.

The Noach manai Arkai aktan aakkainis ja paardnitum ja tai paardni aakkah. (Noachin lämats kalmå pardne, Sem, Ham ja Japhet). Ja Noach loi kutta tjuote jake pares, ko tulwe pääti ädnama-

nala. Ja kettjid nobbe läkkai peiwe, to Noachij lii tjagnam Arkai aktan paardnikum, aaktaikum ja juttuskum ja läddikum, vait Juhmel lii färtjom ja faronis walde, ja Juhmel lii uhsaw pejam kitta. The tuoldakätkin kalkat hregnatisniota ajagah ja albmre rappas, ja radassjori äudat pirtast nelseläk peiwe ja nelseläk ija. The haddat ista alle suorra tulwe ja haise lassani äadnamanala kitta patemus waarre tjäkkäi pajel, ja tjatse kaptjat kalkat rygattu ja manat vili witta nobbe läkkai siido pajel (tagasi). The saarai ja häkkani kalkka ävje, mi äadnamanam liika, läddeh, juttusah, uudeh, ja kais etja mi kais ke kadden ärro, tatt jaami aktan almatji kum. The sjo Noach aktu paarsi hääggaina, ja tah hääggatah makkah sulha lejin Arka sinn. The nau tässäne kalkka ädje mi äadnamanam lej. Walla Noachia Arka läbbdi haisse hann. Ja tjatse thiodjöt ädnamanam tjuote ja wittaläk peiwe.

The Juhmel muiit Noacharo ja kattu tatt juttuvisit, mah arka sinn lejin. Ja Juhmel padja vredagaw pääsot äadnamana nala, wai tjatse kalkat hääkköt. Ja haude ajagah quodussin, ja almen ikunah sainsin, ja ilmre arwetemest heiti. The tsuäfföläk tjuote ja witta läk peiwe mangen. Ja kettjid nobbe läkkai peiwen kettjid manor, tsäkki Noacha Arka sames waarrejätkäi; tan waare namma lämats Ararat. Ja tjatse utsot ain kitta läkad manor radjat. Ja woostas peiwen läkad manor budibchin waare tjakäh. Nelseläk peiwe taste ntängel tapat Noach ikunaw, ja luotti ulkos karanasaw. Walla tatt kiti äudås mangas, tasa ko tjatse kalkai äadnamanala de. Taste mangela luotti sän Duwoläddew ulkos, wai sän kalkai kättjälit, man muddoi tjatse lii sägom. Walla ko Duwolädde i laundnam sajew, kasa kalkai sainot, the maatsai tatt ruoptot, taina ko tjat-

se lii will ruokke sajen äadnamanann. The wuordi Noach ketjav peiwe, ja luotti vast Duwoläddew ulkos. Tatt pääti ruoptot eekleda pällai, lasta pekke uhalmen. The arpedi Noach, jutte, tjatse lei tsakoju. Walla sän wuordi will ketjav peiwe, ja luotti sän Duwoläddew ulkos; ika tatt päättam hatt ruoptot. Woostas jaken kettid tjottai, woostas peiwen ka manon, tapai Noach arkaav pajelt, ja wuoini äadnamanam suo kalkas.

The jatti Juhmel Noachi: mana ulkos arka sist sän ja to arka, aktan pardukum ja aaktaikum, ja läppi kum ja juttusikum, ja kalk etjah elleh, mah tytto lämats Arkasinn. The Noach wuolgi ulkos erhastis aktan aaktainis ja paardnikum ja etjah hääggab, mah erklasinn lämats ärröm. Ja Noach takai qäkxam Herrai, ja waalde juopkelakan juttusist ja läddesist mi paräfates lä, ja wäärroti Juhmeli päldem warow. Ja Juhmel lükki tasa ja jatti waimonis: iippinan, sjatt kalka karrotit, äadnamäw almatji tet; iyppe almatja waimo haallo lä vaha kitta nuorrotapäät. Im mon kalka taste tuokko häwitat kalka, mi wäxjona. I kalka, nau kalkew, ko äadnam tjuoppot, hälkät späroqum (kilwijn) ja tjuoppam, tjävem ja pakka, kiesse ja talve, peiwe ja ija.

Ja Juhmel hivdujeti Noachaw ja alde paardyg, ja lattu; sakkanit ja lassanaddit ja teudit äadnamäpäät. Kalkka mi äadnamanam liika, lääkkos tiji pikkujon ja tjsstig, juopissa ädijew aktan warainis eeppih kalka purrah, mitte mon sitaw haddotit ulmutja wärgäim luopshattja nala. Juopke ulmuits, mi waraw kihkastatta tan marra, kalkaa ulmuist kalkatowot.

Ja mon takaw litoow tuina ja to maanaikum wängelito, jutte im mon sjatt kassel kalka taste tuokko häwitat hälkät ellit tjatse tulwe ijadi. Ja mon kalkatwalla, wärgäim wärgäissä, mi kalkaa ärrot tiji

viell om ko mon palvait jätetäw pajel äadmaja the
kalkapeat, kääti joost nesa, ja mitut egi littowjoniqvi
mon läw talkam kaikai eli kum elewen aikai. Ja
Noach wiesoi will kalmäthuote ja mittalakk jake man-
gel tulwe.

2172 *22* *22*
Rutad. pakfæ

10 ni **Nielah** sääffanaddih. **ppnagle**
987 **Mangel tulwe**, ko almatjah lassanaddih ja
Noach aktan paardnikum lii jaabmam, the talkakaat-
tin allasisa, taggar kaisew, mi kalkai åller kitt ulmen-
raajjai, the ko eennik muioton mangeb puolwaita, wat
tah kalkih muoidinet, maggar kaallasah sih lämats,
kutsh kijin mokk aibmetam taggar stuorra aataw pa-
iab rsegoit. **De äbmamis haaijusit kalkih pirra** ääd-
nayya, jus, siaddih, ela, kalkas kaitat; the jattin kaskaz-
nijsa; waldob kiedgit ja kalkob täggar tjämäwp mui
kalkas åller kitt alme xaijai, wat tah, kutsh mans-
gab perissih, kalkih muiteq maggar kulos moaddost
sih läh päättam. **The Juhmel** luotadi wuolos almesi käättjatit,
maggar tåsshetis pargow almatjah lejin algam pargat.
Walla, kelloi lämats tåssjo aktal kielala, äbbä äädna-
mahanu. **The Juhmel** jatti, käättja tatt lä tåssjo
akta maddo ja akta kielala kalkai kaskaz, ja tah läh
taggar tåsshetis pargow algam, manu äh marje aako
heitet; waldob tanteti ja sakotob kielait, wai äh satt
kylätglä kaskanissa. **The Juhmel** sakoti kielait, ja
ko äh satt kutek qwoimesä kielaw taajatam, the
wiertiju heitet tav låsshetis pargow, ja wuolget ets
kutek qwoorlusis. **The nån paddanin almatjah** pir-
rä äädnama. Ja paike namma, kasa lejin algam

taggav storra kleegerjåmåw partet, kättjotowa Ba-
belpajuwko Zubmel tan paiken fäkoti kielait.

Kettjed pekke.

Abrama pirra.

Mangel ^{lo} Jubmel lii saktam kielait, ja almatjah wiertijin kaitat ets kuttel qwuowlosis, the heitekåttin Jubmelaw eerita, ja pästo Jubmelit adnin. Muttemah peiwit, nastit adnih Jubmelin. Muttemah lis muorra ja kiedge jubmelit adnin. Walla Abram, kuppe lii juo läkad puolwan, Noachist, tatt i lämats rivel heitam Jubmelåw. Tantet Jubmel almoti eetjas tasa, ja jatti: mana full eerit taste rägatem paikestad, ja woalge rätko tan riikai, kåsa mon to pakatalaw. Mon kalkaw siwdnjetit to. Tän kalkah sjaddat Maaddar atjen, ja to maaddost kalkaa päättet Vänesteje, tän rjada kailah maaddoh äädnamaanau kalkih siwdnjatusaw ädtjot.

The wuolgi Abram aktan aakkainis ja ääloiniis jättet tälko amas riikai, kåsa Jubmel lii so kättjom sirtet, ja tan rika namma lämats Kanaan. Tälko tjuowwoli ai Abrama wiesja pardne Låttå. Ja ko Abram tälko ålli, the sän takai Jubmeli altäråw, ja kudneti Jubmelåw. Ja Jubmel wuoidnoi Abrami ja jatti; To maddo kalkaa taaw äädnamaw adnet. The sjaddai nielge tälko tan riikai, ja Abram wieriti sirdet Egypti. Walla Abrama alka Sara leisauro, ja Abram palai, ko sän päätaa tälko tan amas riikai, the marje sames liuku tasa, ja käddä will eetjas aakfa tet. Tantet pakatalai Abrami aaklas ja jatti: ko tälko päätaah, kalkah tän sardnot eetjadt åb-

ban munji, abmamis mon laddatallat ja tet. The ojg Sara sardnoi eetjas abban Abram; ja sjan rii-ka Konggis liikkui horbmattis Sarai, ko san adjuve wuoidnet, man fauro tatt lei, ja waaldi lusas. Walla Jubmel pejai karra waiwero konogasa nala Abram aakka tet. The konogis kättjoi Abramaw lusas ja jatti: mannes tän läh sardnom taaw eetjadt Ab-
ban, waiko tatt lä to akka. **Faalkull** to akka ja mana taina kasta sitah. The maatja wast Abram Egypti rikast, ja päärti kangoon Lopdai.

Santsad pekke.
Abrami ja Lätta admeba ratkamalv.
 Eni sijon si alimolo soolu sijommoi immordile
 Walla Abramini lamats stuorrä äallo ja aadpaa
 tapser, kälvinatuote lagga ja etia jaabma kalmu. Läppi
 tän al lamats äallo ja käätte. Ja ko aloh kassari
 ngiddih the ah hatt tiorgam jätter ja ajuototit, äll
 tänak paiken, taina ko nagges haddai qwpototissa, äll
 nagges haddai äalloi, ja reinohejeh taiwai haddin, rihi
 talk. Eksanissa qwoottoma tet. The Abram jatti
 Lätta; ja kalka monno kaskan leekkeet riido, jussi märi,
 kumpi mielpaikah; puoreb raatke eerita mo luttie; fagts
 tja, aadnuam qiuodtja tunji rapas. Tups tän sitah,
 kaxx pallai, the mon sitaw älkes pallaiq; ja juss tän
 sitah älkes pallai, the mon sitaw kaxx pallaiq; ja juss tän
 The Lätta wuolgi käättjait tais, aadpamis Abram
 dama ajo vaaldan, ja waaldi allas puorepmissi appugte
 töö paikat; The raatki Lätta alos, ja jatti saatto Sarai
 dama tohoi, ja takai tasa käätew. Ja ko Lätta ihhi
 ratsqai, the Jubmel jatti Abram; mihdahki pirge
 tais, aadpamis. Mijortas y arias, lusse kihkisä ihhi

te tunji ja to inangelsis puolvalita sitaw mbd wad-
 det abdu raw budnaturaw. Ja Abram takai käätere
 Mäture mässkai, ja san tglai Herrat altaraw tanka
 paitq; alon haganoq mäntäsi stiitq lundur si
 un mämmatukk iguun aponoq odz iei osion om
 eik iantra aippi mäntäsi dul mäc sommioi taimi si eni
 si eni si ihhi. **Antsad pekke.**

Hagara pirra.

Tan aiken almosi Jubmel Abram ja jatti:
 ele pala Abram! mon lärp to tärwo ja to äiwemus
 palka. The jatti Abram: Herra! Herra! maites Tän
 waddah munji? käättja! mon lärp maanatala, ja pie-
 redi kallaal uno tameräti karken! The jattil! Hilkies
 Abram: käättjaste pajas albmui, ja läkä nastit, jus
 tän allih tatt larkat! The näru alos kalki te maa-
 nadh siaddat. Walla Sara lii suo pärastdovpoamit,
 itki will adtjom maanait. The jatti Sara Abram:!
 Herra! lä mo haaggaw puudum ko mon iu märitte
 maanait adtjot. Taka tän puorist, ja viellis mo
 tärdbö (tjenta, pika) paldai; puorebuts tarr tellina,
 juss hatt mo äiwei maanait ädtho. The waalde Sä-
 rd tärdbos Hagar, ja pejai raw like akkan Abram.
 The haddai oito Hagar nuullen, ja ko san wuodit
 eetas nuullen, aalgi san emedis paikeltatjat. The
 jatti Sara Abram: tän taka pastor munji; mon lärp
 pejami tärdbom to paldai, ja ko ratt wuoidna eetas
 nuullen, the mon viertiro halpen ärrot so äudän.
 The jatti Abram Sarai: alma tärdbos lä to wuolen,
 taka tän suina, kolte ets arvetah. Walla ko Sara
 sitai tam äpatit, the wuolgi san kargetit emedis iite-
 te. The päärti Herra Engil so lusa tätse ajaga padi-
 dan, ja jatti: Hagar, tän Sara tärdbos! kastes tän

pååtah, ja kåsas tån läh wuolgemitt? The sän jatti: mon law paattaram emedan jutte. Ja Herran Eungil jatti sunji: maatsa pant ruoptor ja wiolete eetjadt emeda äudän; jutte mon falkar lofsetit to maddot. Tån läh saddrant nuullen, ja tån falkah pjeblat pardnew, ja raw tån falkah kåttjot Ismael; jutte Herralä to waiwero wuoldnam. Ja Hagar rakkatalai Jusmelaw tagla patken ja jatti: wittast law mon taati palken wnooiditam tan ålbma tjawelkaw kyrre mo wnooidna. Ja sän kåttjoi raw ajagaw tan ellejen, kutter mo wnooidna. Ja Hagar pjeblat pardnew, ja Abram kåttjoi raw pardnew Ismael. Ja Abram iei talki katta äutsad läkkai jake påares.

10 —

Låkod pelle.

Kålbma qnuosse pååttih Abram ma lusa.

Det Herral wnooidnoi Abram. Mamre mässen, ko sän lii tjåkkähemen kååte uwsa paaldan peiwe qnuowdelin. Ja ko sän kåttjasti pajas, the sän aitsai kålbma qnuosse ålbma tjudjomin wnooidnosist. The Abram wiekat talko ja kåbmerri eetjas äadnam, ja jatti: Herral! jus mon law kaudnam arbmow to tjälmi äudän, the ele mana mieddel mo. Mon falkar wiedtjat ijaatsew, wai ti ädtjoberet jublikit pafat. Ja mon sitaw poktet pjebmow, wai ti uulakeper, äudål ko ain kukebui wuolgebetet. The jattin tah qnuosse ålbmab: taka nån, ko tån läh jattam.

The manai Abram jättelit kåttat Sara lusa, ja jatti: taka warga kaakkoit. Ers lis täppi kåtveröälost, woddi wainasi (rängäi) ja sän roajsi raw jättilit. Ja Abram powit wnuojaw mieleewo ja tåne

pjer.

piergow, mayx sän lii farwesam, ja pejai qnuoppsige, iq, iah, parpui. The jattin tah qnuosse ålbmab; kåttines ja to akta Sara? The wasteri Abram; kåttentott, ja The jattti akta taisi qnuosse ålbmäist, ko mon nobbatis vååtaw to lusa, kutter alloq aglla, the ja Saran pardne. Law kusai ai Sara, ko sän lii sjuodz uonin uwsa tuosen. The mäijossi Sara, ofto allasig, ja jatti: mon lappets pares, ja mo ijd ja pares, melakos mon falkar tiendow haalit. The Abram; mäijossi Sara, mannes Sara, mäijossi, ikä taimo, eejjas maangait ädtjot, ko sän lä nån pares? Läppes mikkis mattoibme. Kuhmelä äudän? The suporganii Sara (ko kusai, jutte tatt lei taggar qnuosse, mäijett, mait ulmuts suollet talka) ja naatoi: i sän lä kull mäijosam. Walla qnuosse jatti: i tatt littja nån; kall tån läh mäijosam. Walla kall tatt lits tuotta, mait mon law jattam: ko mon päätarlo nobbatis to lusa, kutter, fölpe äässä, the ja Saran pardne.

11. spjeket.

Wuostas nobbe lakkai pelle.

Detta nobbe qnuosse ålbmab: Godomia ja Gomorra pirra.

The wuolgin, tah qnuosse ålbmab, Godomia tahui, ja Abram mieteti palga nala. The jattti: Herral! ko kes mon maattaw ijeekat Abramä äudän, maij mon, aikom talkat? sän, kutter falkaa sijddat, maaddarattien kulos maddoi, ja falkah maaddoh kafkis, ja jada siwdhjatusaw ädtjot. Ja herra jatti: Abram; Godomist ja Gomorrast kullujih pahas, sijddah, jutte uen siuddoh, ja ila harbmät siuorrah. Lentet aikom mon, wuolget talko kåttjatit, lähkä, pitö, tuotta tat tuorwas, mi mo äudai lä päätsam. Hoko tyypdyagi Abram Herral äudäj, ja jattti ih tån alvatti

sita sitetis ulbunut hääwatie algam späjaris wpt. ja Må
ko tñi paiken sáitali. Laudnos wittalakk puore ulbunut
ihkos tñi tet arjolitja läbbä taro paikem? The jattu
Herra i jns mon launaw i wittalakk puore ulbunut. Ko
doma paiken (Stadai kaupugin) the mon siaw. Maer
jelit läbbä taro paikew. tñi reti. The Abram jatti:
läätsja i mon taro algam Dubuslaa runatis. Taiko
mon taro kudna ja mäjwe. Od ko sáitali mitta hägg-
ga nissö baubnot tan paiken, mäktos the hääwatie
luluh paikew tñi witta waaditasi tet? The wasteri
Herra i jns mon launaw neljälaat elja mitta siuqulb-
mu tan paiken, the iwo sita hääketit tñi. The jatti
Abram: ele pahan tane, jns mon will akti mätketaja;
marje tan paiken. Laudnojih kälinalakk puore ulbunut.
The jatti Herra i jns mon launaw kälinalakk puore
ulbunut. The kalkaa paikke tjuodtjor. The Abram: i-
sesti klimak lakov kint lake ratihai; ja Juhdah jatti:
jns Laudnojih lakov puore ulbunut. The kalkaa paikke
tjuodtjor will tñi lake häggai tet. Ja od Herra lii
sardnom Abramina, the wuolgi san eerita, ja Abram
maatsut hättasis.

Mobbe no obhe läkkas pekkeli ni
Jubmela Engilah faajoh Abramina
wielja pardnew Lättäw häkkäne mest
**Sodoma ja Gomorra vähäs spä-
jari fassai.**

The päättin eekedis qmokte Engila Sodobika
Staadai (kaupugi) ja Lättä lei taloi häkkäne metsit ulkon
räinotakan. Ja ko san wuoini tait qmossé ulbmäit
päätemen, tjuodtjeli san pajas, jo läbmerti eetjas ääd-

unni, ja hattit istalle näti puorest Herrah, ja tisque mo
ihkätil, späärto danna iha pajel; idetis carrat ädryj-
betie wäst wuolgeton. The wasteriaka tah qmopkete
Engila i oja sät fulla qjaanga toksaattai, itsalis muos-
seatter ulbunut; deenni sät fulla öroba ulkon sähön
iha pajel. Walla Lättä räkkäatalat sunnow ainas pää-
teri. The oito wuolgikat talko, ja arvoikata saa iha pa-
jeluid Walla äudäb i ko ulbunutjoh äddadih häkkälanin
Sodoma späjarahihuodnaha pirra, kainhi ja ejpermoh
Lättäw ulbos ja jattih; kääalle fulli tah qmossé ulb-
unih mait nän läh huodnahissade waldam iha pajel;
päätursah teekki ulbos, wai mi ai pääsab wuqid-
nevo maggarah tah lah. The Lättä wuolgi ulbos
jatatalgi häläitaret tait späjarita sellit fulli näti vahest
posti puoreh wielhah; eenni mon waddam tii seetjam
qmokte waldek neida, ädgobeteq taikum talkoh mait
iskoni häalstepet; wai eepit mo qmossit easetute,
puore saaloti tah läpa mo läupaga wuollqai tjaagnam.
III Walla tah späjarah jattin Lättäi späte mik
meellä. Ahkopä tä lä astok amas taan paikken ja itah
tall äiwen shaddat mija pajel. Mi kalkabi mjele pa-
habut talkat tuina, ko taita. The waliti tait späjar-
wääkla Lättäw tagka ulsa fassai, ja sittih urosar
taikot; walla Engilah qmosses rättika Lättäw sisä, ja
päältä urosar fissa. Ja tait späjri väätä, mi
ulkolin tjuodtjoi haddai hakkat tjahteta; ah sjatt
tjuodtjor taimant b

IV Oh! Engilah jattila Lättäis jns tan anah
wippasasait ja ja paerdnit ja neidait, the kalkah tait
wärge fassai eerit wuolget taat paikest; jutte Jub-
mel lä momow pesam teekki häwatattiat läbbä taaw
näkkeses tjahteti ko sien suddoi tjuorwas lä ila harb-
näkki ihkerah. Jubmela äudän. The wuolgi Lättä ul-
bunut mäessöti wipwassasait, ja Lättijoi pgatpari ceri-
chb tjahteta. jutte full Herrä oisko iässieti läbbä

ko libba, mi läddot sit lässö; the ko saysfa, mi haaw-wyna, ko ulmurs pester ita rapa ujalmis. Taggar paakoit kum wuosatalla Profeta koste Länestje: kalkai kierdat mija suddoi tet.

Profeta Daniel lä ai thaallam Länestje pirra: Christus kalkaa läddot; ah kalka (olmatih) so lažketit. Ja Profeta Zacharias jatti: Jus tja miella lä, the poiket teekki tan werte, ko moa mamsaw; jus eppit sita the paaisit ärot, Ja tah (spijarah) vielkijin tan werte, ko mo hadde lei, kalmäläkk silba ruta. Ja Herra jatti munji; häkitä tatt rutait erita; tatt kalka tatt almai ädiöt, kute raire tittit takka, tatt stuorpa tappe, man haddai mon law siast tsekkojun. Ja mon waldiro tatt kalmäläkk silba rutait, ja palestiiv Herra huodnaha sisä, wai tah kalkin raire litte tjeppai wadenuwwo. Tait paakoit lä Profeta thaallam Judari pirra ja tai Spajari pirra, kuteh waddin Judasi kalmäläkk silba ruta, wai sän kalkai äppestit sow Länestje lisa, ko tah wuolgin so kitta waldet.

Taggar ja will eneb sagkait Iph Täsluts päärasah, Profetah ja Iubmila ölbwih thaallam Länestje pirra, wai mi kalkab jakket, jutte Jus Christus, kai nän la häädam, ko so pirra ändäl latjaz letan, la tatt Länestje, mi pääätet kalkai taan ibmai; opka mi hääpaha etta Länestje: wuordet. Taa Länestje nala lah pärss Testamentu Ristagash jakkam, ja tan nala jakkih will äda Testamentu Ristagash, kuteh jus jakkih. Profetah lah thaallam Länestje pirra kai taju madde, madde, jus tero jakch, ändäl ko Länestje pääti. Müttemah lah mäalam witta, kutsa, ketjäw juuste jake ändäl, ko Länestje rakatuwai, müttemah tusan jake ändäl. Kästes lah lah tait saakait tiettam jus ah lierjah Iubmeliiss kyllam. Ahk, taul kalles jakkam Länestje nalo,

ko sän wiimak pääti, ja ah marje will tal läenna jurra kalles jaakset so nala.

Kantsad läkab pekke.

Alike läko pirra ja pares Testamenta tjaalloga pirra.

Man pares taat ilbme lä, taw i maatte aktas jurr-peippe nala sardnot. Pääres ulbmuh läkkia aikew puolwai milde, ja vesin mittoi, man väres ets kuttet lei, ko wuostas maanna räkatiwai. Adam lei tjuotew ja kalmäläkk jake pares, ko tatt pardne Seth räkatiwai. Seth lei tjuotew ja witta jake pares, ko so päärrasamus pardne Enos räkatiwai. Ja nän puolwast puolwai, Moses läkka läntse puolwa Adamist Noacha rajai, ja Noach lei äntsad puolwan Adamist. Ja ko Noach lei kutta tjuote jake pääres, the pääti suddo tulwe. Nän hadda tatt aike, mi lä källäm wäralda sjiudnjeteme rajest suddo tulwe raaijai alka tusan kutta tjuote wittaläke ja kutta jake. Noachist läkka Moses äntsse puolwa Abramia raaijai, ja Abram lei läkab puolwan Hoachist. The hadda tatt aike, mi lä källäm Suddo tulwest Abramia räkateme raaijai qwuokte tjuote, äntsälkew ja qwuokte jake. Evangelista Mattheus läkka nelje nobbe läkkai puolwa Abramist Davidia raaijai, ja nelje nobbe läkkai puolwa Davidist tasa ko Judarah fangan haddin Babilia wuollai, Babilia fangamuodast Länestje raaijai, ai nelje nobbe läkkai puolwa Abramist Länestje raaijai.

Muttemah läkeih akta tusan, äutse tjuote äut-seläker ja ketjow jake Abrama räkatemest Länesteje räkate me raajai. Moses lei ketjid puolwan Abramist, ja räkatuwai akta tusan, witta tjuotew, ketjasläker ja äutåw jakew äudål Länesteje.

Konogis Dawid wiesoi paiken akta tusan ja wittaläkk jake äudål Länesteje, ja tatt aike mi lä käl-läm Wäralda sjundnjetemest Länesteje räkate me raajai lä paiken nelje tusan jake, waiko i aktak maatte tav pirra jake nala merretit.

Muttemah läh arwaladdam, käste Moses lä kaikka tait saakait kullam, mait sän lä tjaallam sjundnjeteme pirra ja täluts päärrasi pirra äh wuoin sita jaket, jutte Moses lului tait saakait kullam Jub-melis. Muttemah räiwoh, jutte Moses lä tait saakait kullam kirjest, waiko i aktak tiete, liijih ko täluts päärrasah mattam tjaallet. Muttemah lis ar-waladdih, jutte Moses lä kullam täluts päärrasi suptsa-fit, mait sih läh muitalam maanaita puolwast puol-wai. Walla ko täluts Jubmela ålbumah ja ets Lä-nesteje, Apostol ålbumah ja wostas Ristagash läh adnam Mosesa tjaallagit tuottan ja Jubmela paakkon, the mi äp taarpähä arwalit tan pirra, käste Moses lädja tait saakait kullam: tannel juo kalle, ko mi tait jakkep ja tuottan adnep, nån ko tatt läki Jub-me paakko. Äp mi läki etja paikest puoreb saakait kullam algo ilme pirra, ko mait Moses lä tjaallam. Ko Moses llii jaabmam, the aalgi Josua tjaak-let muitalusait Jubmela ibmahi pirra, ja taste man-gel tjaali pères Samuel Duobmari pirra ja wostas Konogasai pirra. Dawid ai tjali ja Profeta Na-than tjaali Psalmait, mait Israla maanah kalkin laulot Kyrkon. Taste mangel tjaallin Profetah, kait Jubmel ets Äpati ja pejai paakoit njalbmai, mait tah kalkin sardnot, ja lättjoi pejat tait Jub-

259

mela paakoit kirjat, mangeb puolwaita muiton ja pakatusan; wai almatjah kalkih tietet maggarats Jubmel lä, mait Jubmel sitta, ja koke Sän lä kätijom almatjat eellet taan äädnamanan. Ähpä tank tanaikasats ulbmuh jalkam Profetai saakait, jala adnam tai tjaallagit manen; Äffa mangel, ko wuoidne läättin jutte tuottå tatt lei, maitä Profetah lejin äudål sardnom, the äffa jakke, läättin ja adne-fäöttin Profetai tjaallagit Jubmela paakkon. Ba-bela sangawuota mangel, ko Profetah lejin heitam tjaallemiss, ätsäi muttem Äppewats ålmäi Esra tait tjaallagit pajas ja tjanai tjäkkai, The nån ällani pâ-res Testamenta kirje, mait mi ailes tjaallogin kät-tjop. Ika sjatt aktak Profeta päättam taste mangel, äudål ko Länesteje pâati. Koke Länesteje lä ällam mait Sän lä yorgam ja sardnom, ja koke Ristagash läh haddam: tatt tjuodijo kaikki tjaletum Adå Te-stamenta kirjen.